

Els secrets d'un licor ancestral

ALSINA I MORENO, Marc.

25 anys de la Festa de la Ratafia, Santa Coloma de Farners.

La Trona Edicions.
Girona, 2006.
159 pàgines.

La Festa de la Ratafia no és una celebració qualsevol. Per a molts colomencs i colomenques és tan important com la diada de la festa major. I és que la Festa de la Ratafia és la celebració de la tradició. De la mà de Marc Alsina, els qui organitzen, participen i gaudeixen de la festivitat del bon ús de les herbes aromàtiques ens permeten conèixer cadascuna de les 25 celebracions que han viscut. Són imatges de bones estones que desprenen l'aroma de les espècies i de les herbes, les quals curiosament s'escullen en el moment adequat per poder preparar l'apreciat licor.

El primer apartat del llibre va adreçat, essencialment, als habitants de Santa Coloma de Farners, els quals s'hi reconeixeran, hi trobaran moments i records de la seva vida i de la seva ciutat. D'alguna manera, podríem dir que s'hi sentiran homenatjats.

El segon bloc, que tanca el llibre, és de caràcter pràctic. L'autor ens obre les portes del coneixement popular i revela els principals secrets per ela-

borar una bona ratafia. Els amants d'aquest licor hi podran descobrir fil per randa la seva composició i maceració.

Recordant els antics herbaris que ens han arribat des de l'antiguitat, l'autor proposa un seguit de receptes fetes amb ratafia, les quals ens recorden la tradició que acompanya el món de les espècies i tot el llegat històric que l'envolta. Comença per les èpoques egípcia, grega i romana, de les quals conservem nombrosos receptaris escrits pels més distingits gastrònoms, llibres que recullen els secrets de cadascuna de les herbes que componen el paisatge mediterrani i el seu bon ús culinari. Tot seguit fa una parada a l'edat mitjana, amb la implantació social del coneixement de les herbes aromàtiques, tant per a ús gastronòmic com per a ús mal anomenat màgic, que en molts casos consistia en medicina natural. I tampoc cal oblidar la importància de la ruta de les espècies, gràcies a la qual avui dia coneixem tan bé moltes de les espècies preuades en altres èpoques.

Aquests són els veritables components de la Festa de la Ratafia, una celebració en la qual el principal venerat és el licor format de saviesa i de coneixement popular que ens acompanya les sobretauls amb els qui més estimem.

Marta Pi Vázquez

Tot sobre la Parua Gerunda, i més

AMICH I RAURICH, Narcís M.

Les terres del nord-est de Catalunya a les fonts escrites d'època tardoantiga (segles IV-VII). Les seus episcopals de Girona i Empúries i el culte a Sant Feliu de Girona a l'Antiguitat Tardana.

Monografies de l'IEG, núm. 19.
Institut d'Estudis Gironins.
Girona, 2006.
320 pàgines.

Pocs dies abans de Nadal es va presentar oficialment, a la Fontana d'Or, el magnífic treball de Narcís M. Amich que fa el número 19 en la col·lecció de monografies de l'Institut d'Estudis Gironins. Els seus títol i subtítol, d'altra banda perfectament exactes i il·lustratius, no poden ni volen amagar a ningú que es tracta de la publicació d'una tesi doctoral (2002), excel·lentment adaptada per a tots els públics. Érem molts els qui l'esperàvem en aquest format: més manejable, però sense perdre cap dels seus valors. Certament, fruit de la tenaç perseverança en els interessos científics i segons com vitals de l'autor, la monografia acumula una sèrie de qualitats de les quals ens plaurà destacar ara les que ens semblen més rellevants.

En primer lloc, l'abast de l'arc cronològic. El mateix autor s'encarrega, a l'inici de la introducció, de rebatre un cop més les acusacions de foscor i desconeixement que segons el tòpic

pesen damunt la història de l'antiguitat tardana, per més que sigui precisament aquest un dels camps en què la recerca històrica i arqueològica de les darreres dècades ha experimentat un progrés més destacat. Segurament això es devia en part al fet que durant tants anys, per la lògica d'aquells plans d'estudi on la història ocupava encara un lloc, aquests segles podien perfectament desaparèixer entre les llusors de Roma i de l'edat mitjana feudal. Afortunadament tal perjudici és cada cop menys vigent, i no dubtem que aquesta publicació, només pel fet de presentar un panorama intel·lectual i literari a l'alçada dels seus protagonistes (de Prudenci a Gregori de Tours, passant per Isidor de Sevilla o Joan de Biclara) o els qualificats testimonis d'una vitalitat litúrgica fora de tota discussió, ha de contribuir poderosament a fer minvar el que queda de la seva vigència.

Després, l'atenció a les fonts. El treball consisteix, bàsicament, en el recull, contextualització, interpretació i posada a l'abast de les fonts escrites del període i el territori assenyalats. Des d'ara, aquesta tasca evitarà als estudiosos i interessats la necessitat de realitzar feixugues recerques de textos i de les seves millors edicions, que Narcís M. Amich s'ha encarregat de seleccionar amb cura. La feina que això estalvia és només comparable a la que l'autor ha hagut de fer. I,